Raadsvoorstel

Voorstelnummer: 345814
Zaaknummer: 757684

Houten, 11 januari 2022

gemeente Houten

Onderwerp:
Zienswijze op begrotingswijziging WIL (Werk en inkomen Lekstroom) 2022

Beslispunten:

De raad besluit:

1. In te stemmen met de beleidsmatige hoofdlijnen en de bijbehorende financiële consequenties van de 1ste begrotingswijziging 2022 van WIL;
2. Om aan WIL, ten aanzien van de begrotingswijziging 2022 en de procesbrief WIL 2023 een zienswijze kenbaar te maken en WIL hierover met bijgaande brief te informeren;
3. In te stemmen met het verzoek van WIL om in 2022 incidenteel €15.840 te investeren in extra HR-ondersteuning en dit ten laste te brengen van het begrotingsresultaat 2022;
4. In te stemmen met het verzoek van WIL om structureel €36.551 te investeren om handhaving terug op basisniveau te brengen en dit ten laste te brengen van het begrotingsresultaat;
5. De structurele extra kosten van handhaving WIL van € 36.551 voor 2023 en volgende jaren te verwerken in de meerjarenbegroting WIL 2023-2025;
6. In te stemmen met het verzoek van WIL om in 2022 incidenteel €36.551 te investeren om het matchingsteam op extra sterkte te laten functioneren;
7. In te stemmen met een bedrag van € 52.112 ten laste van het begrotingsresultaat 2022.

Samenvatting

In dit voorstel wordt de eerste ontwerp begrotingswijziging van WIL voor 2022 behandeld. Het gaat hier om een weerslag van de punten die in het “kaderstellend raadsdebat” van 13 oktober 2021 zijn behandeld. Vanuit WIL was een behoorlijk aantal punten ingebracht waarop extra geïnvesteerd zou worden. In het kaderstellend raadsdebat is door de aanwezige raadsleden duidelijk aangegeven dat de 0-lijn het uitgangspunt is.

Aan WIL is meegegeven dat:
- Op een aantal punten die zijn ingebracht voor het kaderstellend raadsdebat door WIL geen extra investeringen noodzakelijk zijn.
- WIL voor een aantal belangrijke punten in eerste instantie binnen de eigen organisatie moet kijken of daar een oplossing kan worden gevonden. WIL heeft dit opgepakt en voert voor twee onderwerpen, de Backoffice Werk en Bijzondere Regelingen, in 2022 binnen de organisatie verbeteringen door zonder financiële consequenties.
- In Het AB van WIL is nog kritisch gekeken naar de overige punten en uiteindelijk is in het DB van WIL besloten onderstaande punten met financiële consequenties voor te leggen aan de colleges/ raden.

Het bestuur van WIL stelt voor om de Begroting WIL 2022 te wijzigen op een aantal onderdelen, te weten:

Onderwerp	**Totaal (4 gemeenten)**	**Houten**	
		Incidenteel	Structureel
1 Innovatie-agenda	210.000	51.170	
2 Extra HR-ondersteuning	65.000	15.840	
3 Handhaving terug op basisniveau	150.000		36.551
4 Continueren matchingsteam	150.000	36.551	
Totaal	425.000	103.561	36.551
Totaalbedrag (incidenteel en structureel 2022		140.112	

Voor Houten geldt dat de kosten voor de innovatie-agenda, voor een bedrag van €88.000 zijn opgenomen in de primitieve begroting 2022. De beslissing hierover is reeds genomen in de raad van 23 november 2021. In deze begrotingswijziging van WIL is sprake van een bedrag van €51.170. Dat is aanzienlijk lager dan eerder aangegeven, omdat WIL een bedrag uit de WIL-begroting 2021 kan overhevelen naar 2022. Het huidige bedrag is dus €36.830 lager. Daarmee kan de continuering van het matchingsteam worden gefinancierd.

Het totale bedrag ten laste van de Houtense begroting 2022 € 52.112. Het bedrag ten laste van de meerjarenbegroting is jaarlijks €36.551 (voor extra structurele handhavingskosten). .

De kosten worden bij de beslispunten verder beargumenteerd. En in de bijlagen in de stukken van WIL. Daarin is ook een toelichting opgenomen voor de kosten innovatie-agenda.

Aanleiding

WIL kent een eigen planning- en controlcyclus die bestaat uit een kaderbrief (dit jaar: procesbrief), een begroting, een mogelijke wijziging hierop en een jaarverslag. Dit voorstel behandelt de ontwerp begrotingswijziging voor 2022.

WIL heeft de raden van de deelnemende gemeenten verzocht kennis te nemen van de 1ste begrotingswijziging van 2022. Daarbij stelt WIL de vraag om voor 1 maart 2022 een zienswijze in te dienen.

Beoogd effect

Met het indienen van een zienswijze kan de raad invloed uitoefenen op de begroting van WIL.

Argumenten per beslispunt

1.1 Deze komen voort uit het kaderstellend raadsdebat, er is een zorgvuldige afweging gemaakt welke verbeteringen moeten plaatsvinden en dit kan gerealiseerd worden binnen de begroting.

Vanuit WIL was een behoorlijk aantal punten ingebracht waarop extra geïnvesteerd zou moeten worden. In het kaderstellend raadsdebat is door de aanwezige raadsleden duidelijk aangegeven dat de 0-lijn het uitgangspunt is. Aan Wil is meegegeven dat:

- Op een aantal punten geen extra investeringen noodzakelijk zijn.
- WIL voor een aantal belangrijke punten in eerste instantie binnen de eigen organisatie moet kijken of daar een oplossing kan worden gevonden. WIL heeft dit opgepakt en voert voor twee onderwerpen, de Backoffice Werk en Bijzondere Regelingen, in 2022 binnen de organisatie verbeteringen door zonder financiële consequenties.
- In Het AB (algemeen bestuur) van WIL is nog kritisch gekeken naar de overige punten en uiteindelijk is in het DB (dagelijks bestuur) van WIL besloten vier punten met financiële consequenties voor te leggen aan de colleges/ raden. Waarbij over een punt (innovatie-agenda) al een besluit genomen was door de betrokken raden.

2.1 Vanuit de raad van Houten willen we aangeven dat het proces volgende keer beter kan en dat er een effectmeting gewenst is

De instemming op de huidige punten gaat gepaard met een zienswijze, waarin wordt aangegeven:

- Dat de argumentering van voorstellen nog meer cijfermatig onderbouwd is, dat wordt aangegeven op welke doelstellingen minder gepresteerd wordt en wat een investering waarschijnlijk oplevert;
- Dat in het proces voor de begroting 2023 in het kaderstellend raadsdebat alleen wijzigingen aan de orde komen die niet eerder voorzien konden worden. Andere wijzigingen moeten worden meegenomen in de originele begroting
- Dat op de punten "handhaving terug op basisniveau" en "continuering matchingsteam" ook achteraf wordt aangegeven wat dit daadwerkelijk heeft opgeleverd op grond van de door WIL gemaakte business-case, in ieder geval in het jaarverslag 2022.

3.1 Extra HR ondersteuning is noodzakelijk om de medewerkers van de WIL-organisatie goed te laten functioneren na het zware Corona-jaar 2021

De WIL-organisatie heeft veel dynamiek gekend door Corona. Niet alleen door het thuiswerken, maar ook door het uitvoeren van de Tozo (Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers) en de impact die Corona had op de dienstverlening inkomen en schulddienstverlening. Op het gebied van verzuim, productiviteit, mentale gezondheid en verbinding zijn de effecten van Corona nog steeds zichtbaar. Om de kwaliteit en flexibiliteit van de personele inzet op peil te houden is een extra personele inzet vanuit HR noodzakelijk. Deze inzet is tijdelijk en bedraagt 2/3 fte.

4.1 Handhaving is onder het basisniveau gezakt.
In 2021 was eenmalig draagvlak om minder in te zetten op handhaving, met de consequentie dat vooral een deel van de signaal gestuurde handhaving niet kon worden opgepakt. Voor 2022 wordt dit niet langer acceptabel geacht. Daarvoor zijn drie redenen:

1. Draagvlak voor uitkeringsverstrekking vergroten door niet rechtmatig gebruik aan te pakken;
2. Financiën (terugvorderen uitkering);
3. Leefwereld-perspectief van mensen in de uitkering (voorkomen van inkomensproblemen).

Het voorstel is om de benodigde 2 fte aan formatie structureel aan de gemeentebegroting toe te voegen.

5.1 Deze inzet is structureel noodzakelijk
WIL heeft de afgelopen twee jaar minder ingezet op handhaving dan hiervoor. De handhavings-capaciteit die beschikbaar was is vooral ingezet op preventie, maar er was weinig ruimte om signalen op te pakken of thema-controles te houden. De vraag van 2 FTE structureel is om een meerjarig kwalitatief hoogwaardig handhavingsbeleid op te zetten. Daarvoor worden vast mensen in dienst genomen. Mensen voor maar een jaar in dienst nemen is geen optie, omdat dit door middel van inhuur gerealiseerd zou moeten worden en dit tot veel hogere kosten leidt.

6.1 Een matchingsteam dat zich concentreert op nieuwe instroom snel mensen weer terugbrengt naar werk
Een inzet op het niveau van 2021 van het Matchingsteam blijft ook in 2022 nodig. In 2021 was de afspraak dat maximaal de helft van de gevraagde personele inzet uit het lokale handgeld bekostigd zou worden. In 2022 neemt WIL de volledige kosten van het Matchingsteam op in de begroting, zodat de lokale werkteams financieel gezien maximale speelruimte over houden gelet op de lokale uitdagingen die hier liggen.

7.1 Het saldo van de verschillende plus en min posten in de begrotingswijziging WIL is €52.112.
Dit bedrag is lager dan de optelling van bovenstaande bedragen, omdat de investering in de innovatie-agenda lager uitvalt dat eerder is opgenomen in de primitieve begroting 2022.

Zie voor een toelichting onder financiën.

Kanttekeningen

4.1 Meer inzet op handhaving is in de brede context van het sociale domein misschien niet de meest effectieve maatregel
De inzet op handhaving is goed te beargumenteren, maar in Houten kijken we naar de brede context van het sociale domein en met beperkte financiële middelen gaat inzet op het een ten koste van het ander. In de begroting 2024 zullen we daarom op basis van een cijfermatige businesscase in het WIL-jaarverslag 2022, zoals gevraagd in de zienswijze, opnieuw aan de raad voorleggen of het gewenst is om dit structureel in de begroting op te nemen.

6.1 Er is nog geen goede evaluatie van het matchingsteam
Er is nog geen evaluatie van de extra inzet op het matchingsteam in het Corona-jaar 2021. Daarom zijn deze middelen ook alleen voor 2022 om te voorkomen dat instroom in de uitkering oploopt. Aan WIL wordt gevraagd om te evalueren en te bekijken of extra inzet van het matchingsteam noodzakelijk is. En een degelijke evaluatie van dit instrument uit te voeren.

Participatie

Niet van toepassing

Financiën en formatie

Voor de innovatie-agenda WIL-gemeenten is in de raad van 23 november 2021 ingestemd met een bedrag van €88.000. Vanuit de WIL verwachtte men ten tijde van het opstellen van het raadsvoorstel innovatie-agenda dat de kosten €88.000 zouden zijn, maar door een overheveling binnen de WIL begroting van 2021 naar 2022 zijn de daadwerkelijke kosten €51.170. Een verschil van €36.830. Een bedrag dat kan worden ingezet om de punten uit dit voorstel te financieren. Het resterende bedrag dat gevraagd wordt is €52.112. Dit bedrag wordt ten laste gebracht van het begrotingsresultaat 2022. Dit bedrag komt boven op het bedrag van €88.000 dat op basis van het raadsvoorstel innovatie-agenda WIL-gemeenten al was opgenomen in de Houtense begroting 2022.

Het bedrag van € 52.112 is als volgt opgebouwd:

Onderwerp	**Beslissing**	**Bedrag ten laste van begroting 2022**
Extra HR-ondersteuning	Beslispunt 3 in dit collegevoorstel	+€15.830
Handhaving terug op basisniveau (structureel)	Beslispunt 4 in dit collegevoorstel	+€36.551
Extra sterk matchingsteam	Beslispunt 5 in dit collegevoorstel	+€36.551
Innovatie-agenda	Definitief bedrag in begrotingswijziging WIL	+€51.170
Dekking Innovatie-agenda	Bedrag zoals vastgesteld in raadsvoorstel 23 november 2021	-€88.000 (minus)
Totaal		Totaal € 52.112

Daarnaast wordt een bedrag van € 36.551 voor 2023 en volgende jaren verwerkt in de meerjarenbegroting 2023-2025, omdat de kosten van handhaving structureel zijn.

De financiële effecten van dit voorstel zijn verwerkt in begrotingswijziging met nummer 113273

Geen financiële consequenties Wet M&O, VPB en/of BTW

Communicatie

Na vaststelling van de zienswijze door de raad zal de definitieve versie verzonden worden naar WIL.

Voortgang

Na ontvangst van de zienswijzen zal het dagelijks bestuur van WIL de definitieve begrotingswijziging in ter besluitvorming voorleggen aan het algemeen bestuur.

Evaluatie

Op de 1e begrotingswijziging is geen evaluatie van toepassing

Houten, 11 januari 2022

het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Houten
de loco-secretaris, de burgemeester,

R. Oonk G.P. Isabella

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief WIL 1e begrotingswijziging 2022
2. 1ste Begrotingswijziging WIL 2022
3. Oogst kaderstellend raadsdebat 13 oktober 2021 over nullijn 2022
4. Procesbrief WIL 2023
5. Brief zienswijze op WIL 1e begrotingswijziging 2022

Verantwoordelijke portefeuillehouders college

1e PoHo: Sander Bos
2e PoHo: n.v.t.

Advies van de commissie Verbonden Partijen van 18 januari 2022:

De commissie stemt niet in met het voorstel van het college en stelt een aanscherping in de zienswijze voor.

De commissie kan zich voor het merendeel vinden in de voorgestelde kritische zienswijze van het college. De commissie stelt echter voor om niet in te stemmen met de uitbreiding van het matchingteam. De onderbouwing van dit voorstel acht de commissie ondermaats. Wijzigingsvoorstellen als deze moeten beter worden voorzien door WIL en zouden dientengevolge ook beter onderbouwd moeten worden. Een dergelijk voorstel hoort, goed onderbouwd, thuis in een ontwerp begroting en niet in een begrotingswijziging. Aldus de commissie. In mindere mate geldt dit ook voor het voorstel om extra structurele gelden vrij te maken voor handhaving. De commissie acht handhaving echter van belang voor bijvoorbeeld het draagvlak en kan daarom op dit punt wel instemmen met het voorgestelde besluit van het college.

De commissie hecht ook nadrukkelijk aan het eerst uitvoeren van een evaluatie alvorens extra middelen worden gevraagd. Zowel voor het onderdeel handhaving als op het onderdeel matchingteam. Er is al opgemerkt dat de commissie het belang van handhaving dusdanig hoog acht dat het daarvoor niet het beschikbaar stellen van extra middelen voor in de weg wil staan.

Het voorliggende ontwerp besluit is aan de hand van dit advies van de commissie verbonden partijen gewijzigd.

GEAMENDEERD Raadsbesluit

Voorstelnummer: 345814

Onderwerp
Zienswijze op begrotingswijziging WIL (Werk en inkomen Lekstroom) 2022

De raad van de gemeente Houten heeft het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 11 januari 2022 gelezen en besluit:

1. In te stemmen met de beleidsmatige hoofdlijnen en de bijbehorende financiële consequenties van de 1ste begrotingswijziging 2022 van WIL;
2. Om aan WIL, ten aanzien van de begrotingswijziging 2022 en de procesbrief WIL 2023 een zienswijze kenbaar te maken en WIL hierover met bijgaande brief te informeren;
3. In te stemmen met het verzoek van WIL om in 2022 incidenteel €15.840 te investeren in extra HR-ondersteuning en dit ten laste te brengen van het begrotingsresultaat 2022;
4. In te stemmen met het verzoek van WIL om structureel €36.551 te investeren om handhaving terug op basisniveau te brengen en dit ten laste te brengen van het begrotingsresultaat;
5. De structurele extra kosten van handhaving WIL van € 36.551 voor 2023 en volgende jaren te verwerken in de meerjarenbegroting WIL 2023-2025;
6. In te stemmen met het verzoek van WIL om in 2022 incidenteel €36.551 te investeren om het matchingsteam op extra sterkte te laten functioneren;
7. In te stemmen met een bedrag van € 52.112 ten laste van het begrotingsresultaat 2022.
8. Niet akkoord te gaan met voorstel om de werkwijze, waarbij een procesbrief (in plaats van een kaderbrief) aan de raden wordt aangeboden, te formaliseren. Wij achten het niet wenselijk om in dit stadium een voorschot te nemen op de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling. De voors en tegens van het voorstel moeten worden bediscussieerd in de aanloop naar de GR-wijziging.

Dit is besloten in de openbare vergadering van de raad op 15 februari 2022.

De raad van de gemeente Houten,
de griffier a.i., de voorzitter,

D. Berends G.P. Isabella